

Hopelijk hebben hun bijdragen de censuur van de redactie kunnen passeren, zodat u er in dit nummer meer over kunt lezen. De aanwezige dokters zijn in elk geval zo opgewonden geraakt dat ze zich na afloop, samen met enkele -volgens de categorisering Rien Sluys- ongepaarde mannetjes, in snelle vaart richting de lokaal befaamde zanger Wessel spoeden om zich bij de deinende plaatselijke schone te voegen. Thuis in de Wierschuur kan in het holst van de nacht nog Willem Baalbergen worden waargenomen, die slechts schaars gekleed een korte tafeldans uitvoert voor de strenge quizmeesteres Els Löhr. U begrijpt dat wij op dit hoogtepunt moeten afbreken.

Nieuwe plantenvondsten in de Duin- en Bollenstreek

Martien de Graaf & Jelle van Dijk

In oktober 1994 publiceerde onze vereniging het fraaie boek "Flora van de Duin- en Bollenstreek". In het laatste hoofdstuk van dit boek werd een opsomming gegeven van alle soorten die binnen het onderzochte gebied waren aangetroffen. Zo'n plantenlijst is natuurlijk geen statisch geheel; er verdwijnen soorten en er komen nieuwe bij. Op het moment van verschijnen was al bekend dat bepaalde soorten niet meer te vinden waren, omdat de groeiplaats inmiddels onder het asfalt verdwenen was. Aardiger dan te vermelden welke soorten waarschijnlijk inmiddels uit ons gebied verdwenen zijn, is het een lijst op te stellen van soorten die nog niet eerder in de Duin- en Bollenstreek werden aangetroffen. Dat blijken er nu al 22 te zijn! Behalve de nieuwe soorten voor onze regio zullen in het volgende overzicht ook vondsten worden vermeld van soorten die hier tot nu nog maar een enkele keer werden aangetroffen. De onderstaande lijst heeft betrekking op de jaren 1995 en 1996, met een paar kleine uitstapjes naar het najaar van 1994. Het betreft hier vondsten uit 1994 die bekend werden na het afsluiten van het manuscript. Het ligt in de bedoeling een dergelijk overzicht regelmatig in "de Strandloper" op te nemen.

Nieuwe soorten voor de Duin- en Bollenstreek

Behaarde boterbloem - *Ranunculus sardous*

Een paardewietje langs de Leidse Vaart in Noordwijkerhout (blok 24-58-52) bleek tijdens een bezoek van JvD in juni 1996 helemaal vol te staan met deze boterbloem. Omdat paarden niet echt liefhebbers van boterbloemen zijn, konden de planten het hier maandenlang volhouden.

Ruige klapproos - *Papaver argemone*

In mei 1995 werden door JvD enkele rijk bloeiende planten aangetroffen langs de Duinweg, dichtbij de ingang van het Staatsbosbeheer, blok 30-17-12. In 1996 kon de soort hier niet worden teruggevonden

In de epiloog kunnen wij melden dat voor de volgende quiz opnieuw met een traditie werd gebroken: niet de winnaars, maar de naar Istanbul uitgeweken vluchtelingen zijn de gelukkigen in de persoon van Dineke Bruin en Kees Verwey.

Als u hier -uiteraard- bij van de partij wilt zijn, reserveer dan één van de eerste septemberweekenden voor de waddenexcursie naar Schiermonnikoog. Een eiland dat volgens sommigen op een vlo lijkt, maar de kenners weten wel beter. In elk geval Rien Sluys, die hier eindelijk Dick Passchier hoopt te verslaan in het langjarig organiseren van waddenweekends.

Tengere zandmuur - *Arenaria leptoclados*

Deze tot voor kort als ondersoort van de Zandmuur bestempelde soort werd door Wil Tamis in augustus 1996 ontdekt op de busparkeerplaats van de Keukenhof (blok 24-58-53).

Fallopia compactum (vroeger *Polygonum compactum*)

Deze soort (nog niet te vinden in de nieuwste Heukels' Flora van 1996) werd vroeger beschouwd als een ondersoort van de Japanse duizendknoop. De soort wordt nogal eens aangeplant in plantsoenen en tuinen. Van daaruit vindt in toenemende mate (o.m. in Leiden) vestiging tussen het plaveisel plaats. In augustus 1994 trof MdG deze soort aan in straten bij Sint Bavo in Noordwijkerhout (blok 24-57-54). Opvallend zijn de vrij kleine bladen met vaak rode nervatuur.

Fluweelblad - *Abutilon theophrasti*

In oktober 1994 vond MdG bij een bezoek aan een Voorhouts bouwterrein (blok 30-17-44) een exemplaar van deze forse kaasjeskruidsoort. In augustus 1995 werd deze soort door JvD gevonden in de berm van de Duinweg in Noordwijk aan Zee (blok 30-17-21) en op een braakliggend landje achter de Hoofdstraat in Noordwijk aan Zee (blok 30-16-25).

Teer guichelheil - *Anagallis tenella*

Deze zeldzame soort werd in 1994 in het zuidelijke deel van de Amsterdamse Waterleidingduinen ontdekt, kort na het afsluiten van het manuscript van de "Flora van de Duin- en Bollenstreek" (medeling M. Koning). In 1995 bleek de soort zich hier flink te hebben uitgebreid en er werden veel bloeiende planten gezien.

Kruisbladige wolfsmelk - *Euphorbia lathyrus*

In de Haarlemmerstraat in Hillegom (blok 25-41-41) vond MdG in september 1996 tussen het plaveisel de karakteristieke kiemplanten van deze soort.

Glanzige ooievaarsbek

Deze soort is momenteel in opmars, vooral in ste-

delijke gebieden. Een grote concentratie bevindt zich in de Voorschotense wijk bij De Vink, waar de soort voorkomt tussen het plaveisel bij tuinen. In mei 1996 trof MdG deze soort ook in ons gebied aan en wel aan de rand van bollenakkers langs de Zwartelaan bij Lisse (blok 24-58-44).

Glansbesnachtschade - *Solanum physalifolium*
Dat het aflopen van stortplaatsen wel eens lonend kan zijn, ondervond JvD bij een bezoek aan de Katwijkse Puinhoop (blok 30-26-13) op 31 augustus 1996. Tussen honderden planten van de Zwarte nachtschade onderscheidde de ruim twintig exemplaren van deze zeldzame soort zich door de fraaie groene tint van het blad en de dikke, glanzende groene bessen.

Akkerereprijs
Veronica agrestis

Getande weegbree - *Plantago major* subsp. *intermedia*

Deze niet zeldzame ondersoort van de zeer algemene Grote weegbree werd door JvD eindelijk ook in onze regio aangetroffen en wel in september 1996 op het terrein van de vuilverwerking bij Piet Gijs (blok 30-17-25).

Mottekruid - *Verbascum blattaria*

In een wegberm van de Heereweg bij Lisse (blok 30-18-32) vond MdG op 14 augustus 1996 een bloeiend exemplaar van deze fraaie soort. Vermoedelijk is de plant afkomstig uit een 'wilde-bloemenpakket'.

Gespleten hennepnetel - *Galeopsis bifida*

In blok 24-58-44 (Zwartelaan Lisse) vond MdG in juli 1996 op een storthoop in het bollenland één forse, bloeiende plant. Mogelijk is deze soort hier verzeild geraakt via het dekmateriaal.

Bonte salie - *Salvia viridis*

Deze verwilderde tuinplant (nog niet in de Heukels' Flora 1996) werd door MdG in de zomer van 1994

aangetroffen op een spoorwegterrein in Voorhout (blok 30-17-54). De bovenste bladparen van deze vrij forse plant dragen geen bloemen, maar zijn fraai rood gekleurd.

Akkerereprijs - *Veronica agrestis*

Tijdens de FLORON-inventarisatie van blok 24-58-44 (omgeving Zwartelaan bij Lisse) vond MdG in augustus 1996 deze soort op bollenland. Opvallend zijn de witachtige kroonbladen die vooral opvallen bij gesloten bloemen.

Rode spoorbloem - *Centranthus ruber*

Al enkele jaren ziet MdG deze fraaie tuinplant op een stenig ruderaal terrein langs de Westerdreef in Lisse (blok 30-18-14). In Zuid-Europa komt deze soort algemeen op muren voor. In ons land wordt deze soort steeds vaker tussen plaveisel waargenomen, onder andere in Leiden.

Kleine margriet - *Leucanthemum paludosum*

Deze kleine, eenjarige margriet, afkomstig uit ZW-Europa, en veel in cultuur als sierplant is een nieuwkomer die sterk profiteert van de 'verstening' in de Randstad. MdG vond deze soort reeds in 30 blokken van FLORON-district Hollands Duin. In ons gebied was dat het geval op diverse kerkhoven: De Zilk (april 1995 blok 24-58-13), Hillegom (oktober 1994 blok 24-58-25) en Voorhout (april 1995 blok 30-17-54). Tussen plaveisel werd deze soort gezien

in Noordwijkerhout (juli 1994 blok 30-17-14), gevolgd door Hillegom (Leidsestraat in juni 1995 blok 24-58-45), Lisse (Achterweg oktober 1995 blok 30-18-13) en Sassenheim (Teijlingerlaan oktober 1995 blok 30-18-41).

Moerasmelkdistel - *Sonchus palustris*

In juli 1995 vond JvD vijf forse exemplaren langs de oostoever van het Oosterduinsemeer, blok 24-58-31. Deze enorme moerasplant was al enige jaren eerder langs de Klinkenbergerplas (dus net buiten het beschreven gebied) gevonden (mededeling J. Kortselius).

Saffloer - *Carthamus tinctorius*

Op 2 augustus 1994 vond MdG in de berm van de Heereweg buiten Lisse (blok 30-18-23) een bloeiend exemplaar van deze soort. In ons gebied wordt deze soort vrij veel gekweekt.

Oranje havikskruid - *Hieracium aurantiacum*

In de Van Bönninghausenlaan in Lisse (blok 24-58-54) vond MdG in augustus 1995 deze soort tussen straattegels.

Snavelzegge - *Carex rostrata*

Op 2 juli 1996 vond JvD in een slootje langs het Noordwijkse hockeyveld een tiental planten van deze zegge (blok 30-17-31). Deze zeggesoort is zeldzaam in West-Nederland en wordt vooral in vennen in Noord-Brabant en Gelderland aangetroffen.

Wilde sorgo - *Sorghum halepense*

In september 1995 trof MdG deze grassoort aan op een bouwterrein ten zuiden van het raadhuis van Voorhout (blok 30-17-44).

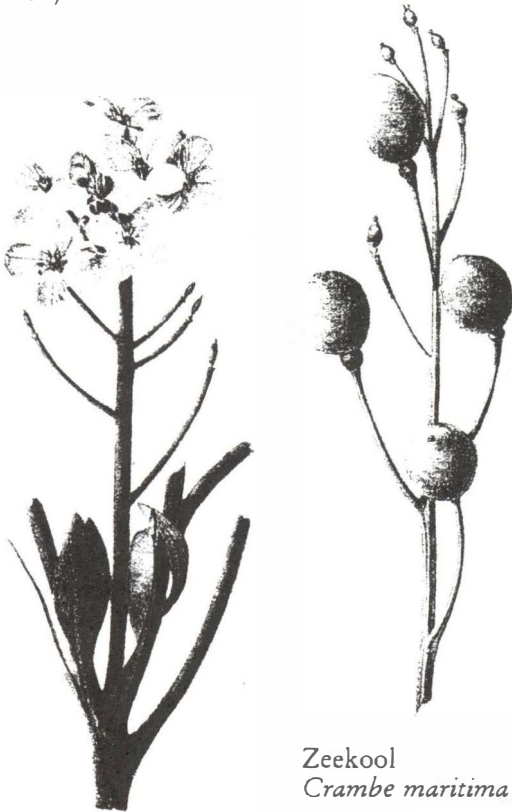
Geelrode naalbaar - *Setaria pumila*

In hetzelfde blok in Voorhout, maar nu aan de westzijde van de Jacoba van Beierenlaan, vond MdG in september 1995 een rijke groeiplaats van dit zeldzame gras.

Overige vondsten van bijzondere planten

Bastaardpaardestaart - *Equisetum x litorale*

Deze soort was tot nu toe alleen tijdens onderzoek door de provincie aangetroffen. In november 1995 trof MdG deze paardestaart aan in een nieuwe sloot langs de Delfweg in Noordwijkerhout (blok 24-58-32).

Zeekool
Crambe maritima

Druifkruid - *Chenopodium botrys*

Na de eerste vondst in 1994 werd deze najaarsplant door JvD tweemaal in 1995 aangetroffen op 'rommelhoekjes' in Noordwijk aan Zee (blok 30-17-21, blok 30-16-25) en ook langs de Duinweg bij tuincentrum Ygdrasil (blok 24-57-43).

Gelobde melde - *Atriplex laciniata*

In juli 1995 trof JvD enkele planten aan op de eerste opgang in de Noordduinen (blok 24-57-51). Tot nu waren slechts twee vondsten bekend.

Zeegroene muur - *Stellaria palustris*

Bij een bezoek van de plantenwerkgroep in juni 1996 aan de voormalige slotgracht van Oud-Leeuwenhorst bleek op twee plaatsen deze soort voor te komen (blok 30-17-34). Tot nu was één groeiplaats bij Sancta Maria bekend.

Zeekool - *Crambre maritima*

In juli 1995 werden twee nieuwe groeiplaatsen ontdekt: zeereep bij het noorderstrand van Katwijk (blok 30-16-53, meded. M. Gielen) en zeereep iets ten noorden van Noordwijk (blok 30-17-11, JvD). De enige tot nu toe bekende groeiplaats bevond zich op de Katwijkse Uitwatering.

Grijskruid - *Berteroa incana*

In september 1996 trof JvD tientallen planten aan in het Ter Wegen Park in Sassenheim-Zuid (blok 30-17-55). Vermoedelijk zijn deze planten afkomstig uit een door de gemeente gestrooid 'wildebloemenpakket'.

Moeraswederik - *Lysimachia thyrsiflora*

In een slootje langs de Leeweg (blok 30-17-23) trof JvD een rijke groeiplaats aan van deze in onze regio zeldzame plant. De enige bekende groeiplaats op Klein-Leeuwenhorst kwijnt weg en laat al jaren geen bloeiende planten meer zien.

Voorjaarshelmkruid - *Scrophularia vernalis*

In juni 1995 trof J. Bouwmeester een rijke groeiplaats aan bij het vroegere Piet Florisdal in de Noordduinen (blok 24-57-43). Deze soort kwam tot nu slechts voor op twee andere plaatsen in de Noordduinen.

Kleine ratelaar - *Rhinanthus minor*

Na de vondst van één plantje in 1994 werden in juli 1995 door JvD op verscheidene plaatsen langs de Haasvelderweg in blok 24-48-41 nieuwe groeiplaatsen ontdekt.

Prachtklokje - *Campanula persicifolia*

In juni 1995 vond JvD op een open plek in het denbos van de Noordduinen (blok 24-57-52) één pol van deze populaire tuinplant.

Muursla - *Mycelis muralis*

Op 6 juli 1995 trof JvD enkele bloeiende planten aan langs de Weideweg in de Noordduinen (blok 24-57-33). Tot nu was deze soort slechts eenmaal aangetroffen en wel in een berm bij een tuincentrum in Lisse.

Bleekgele morgenster - *Tragopogon dubius*

Langs de spoorlijn bij Lisse (blok 24-58-42) vond MdG in augustus 1996 deze typische spoorwegvolger. Tot nu toe was slechts één vondst bekend (spoorlijn Voorhout).

Hondskruid - *Anacamptis pyramidalis*

In het noordelijke deel van de Coepelduinen werd in 1995 het recordaantal van 518 bloeiende exemplaren vastgesteld. Bijzonder was de vondst van een exemplaar vlakbij Katwijk in blok 30-16-54.

Door de bijzondere droogte bleef het aantal bloeiende planten in 1996 beperkt tot enkele tientallen.

Vleeskleurige orchis - *Dactylorhiza incarnata*

Eind juni 1996 werden op de ESTEC-golfbaan (blok 30-16-55) vijf ex. aangetroffen (meded. W. Smit). Tot nu was één vondst (onder verdachte omstandigheden) uit een valletje in de Noordduinen bekend.